

DJERID I SOUFIE

Fonde en 1090

Organe Turc Fanislaïque

Directeur Propriétaire

HASAN KIAZIM

No. 119, le 9 (30 Marse 1916

Adresse. Avenue de la S. Porte

Rue Pbusououd

جريدة صوفية

شمديک اون بش کونده برنشر اولنور

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کاظم

تاریخ تاسیسی ۱۳۲۷ سنه محری

ملت اسلامیہ — امت عثمانیہ ایچون مفید اولان آثاره
صحیفه لر سز آچیدر درج ایدلیان اوراق اعاده ایدلر
استانبولده باب غالی جوارنده ابوالمود جاده ننده
نجم استقبال مطبعه سنده اداره خانه سز اصحاب
مراجعه هرساعت آچیدر

سنه لک اعتبارله مالک شاهانه ایچون پشین
اولورق ۴۰ الی الی ۲۵ غروش و ممالک
اجنبیه ایچون ۱۰ فرانکر .

تلفون نوسروسی : ۱۰۹۷

نومرو ۱۱۰ ، تصوفی ، دینی ، اخلاقی ادبی ، سیاسی ، جریده اسلامیه در ، نسخه سی : ۹ باره در

تفسیر شریف

بسم الله الرحمن الرحيم

[والضحی واللیل . . . الخ] جلال قدیر و جمال بدیع مزک
ظهورینی تمثیل ایدن ضحی حق ایچون و مظاهر و بحالی جلالیه و
جالیه مزک کمال استار و بطونقی تمثیل ایدن لیل سحی حقیچون تحمل و وحیک
امتدادی و حالت و حیه انتظارک محضا معنای مقصودک تمامیت تجلیسنه
بحلای تام اولنجیه قدر فواد نبویک زک تکملی ایچوندر . مقصد الهیم
منکرینک خطا آلود اولان تلقیاته حاشا تطابقدن مژهدر .

سنک جاعل و کامل مکملیت و مکملیتک اولان رب اکملک سنی
مرتبه عوامه رد و محبتی سندن سلب ایتدی اولده ناقصاً منجلی و یاخود
بطونده فالان معنا آخردکی کمالیه نظام و تماماً تجلی ایتدیکی کهم سنک
بدایتکده مبهم اولان معنای مظهریتکده امو . یکک حد کالی اولان
نهایتده مظاهر اولدینی ایچون اولکدن دهها خیر ایدر . ورب معطی
کریتم سکا نفسکک منتهای کالی اولان راضیه و مرضیه مرتبه اعلا سنی
اعطا ایلدی .

سنی منتهای کالیکه موصل اولان شرائط تربیه بی تلقین واجرا
ایده جک مربیلردن ، ابون و مرشدون یتیم بولوب سکا آغوش ربوبیتی
اولان دار الشئون مؤوی ایتدی . سنی ضلالت آلود بر محیطدن مظهر
اسم سلام هادیسی بر شمس کامل مهدی اولورق اظهار ایلدی و سنی
مرتبه بشریتده معرفت و دعوت فقر و فساد مقبول عبیدتله مفتخر
بولوب مرتبه انسانیه امتیاز ختم نبوتله یقین اجابت غنا بقای ربوبیتده
فائل ایلدی یعنی غنا عن الخلق و وحدت ربوبیت و عبیدت
مظهریت و امتیاز نبوتکک کندی اسم کریم معطی و منیسکک تجلیسی
اولدینی معرفتی احسان ایلدی . اما یتیم اولانلری مقهور بیلیمه و لکن

بویلمه کی سائل و یتیمک سوال و افتقاری نهیه عائد ایسه اوجهت
فقرنی مظهریتکده مودوع اولان المعطی و المعفی اسم کریمزله نصیبه دار
غنا ایتیمکده و مراجعت سائی رد ایتیمکده اثبات . ایت معرفت دین
خصوصنده سائل و یتیم اولانلری رب کریمک نعمتی و مظهر فیوضات
ذات اقدس اولان قلب مقدسکک طلوعات و سبوحات (و مایطق عن
الها) سی اولان محبتکده نصیبه دار فیوضاتم ایلیمکده اغنائیت
آله بازارنده ممرقتی زاده

احمد حمیدی

لهمضة العثمانيه خطاب به سنک ترجمه بی

[مابعد عدد : ۲]

مشار الیه صاحب اسمع اقدی خطابه عربیه سنه دوام ایدرک دیورده :
خلفای عثمانیه اولیه ذوات کرامدرکه آنلر فی سبیل اه محکم مسجدلر ،
معبدلر ، تکرلر ، مدرسه لر ، زاویدلر و مرابطین ایچون ملجألر بنا
ایتدیلر خیراتی جو غالتدیلر و یک جوق خیرات ترتیب ایتدیلر علما
و رجال دین و خدیه قرآن مبین و مشایخ کرم و سائر عباد صالحین ایچون
صدقات جاریه و جوائز کثیره تعین ایتدیلر انعامات مذکورده دن بر
نیزه اولوب حضرت خالد مجددی نقشبندینک اهل بیت و منسوبین
طریقته کلاده اقتضائی ترین ایدن بر جوهره عصمتک بتون دنیا به
اعلاز قصدیه مع الافتخار شور اچقده بختدن قلم و از کجمدی شویله که
حضرت عم محترم ضیا الحافقین مولانا خالد النقشبندی المجددی قدس
سر [سینی علی لحدی احد المخلصین بطریقنا بعد موتی تکه] د بنم
و قائمکن صوکره طریقتمزک مخلصلرندن بری قبرم اوزرینه بر تکه
بنا ایده جکدر ، دیه خبر ویردکدن و قطب مشارالیهک و فائندن تقریباً
اون بر اون ایکی سنه کجکدن صکره فردوس آشیان سلطان عبدالحمید
خان حضرتلری دمشق شامک صالحیه محله سنده جیل قاسیون اته کنده

القسططينية فلتم امير اميرها و لنم الجيش ذلك الجيش [حديث شريفى
شرفصودر بيورلمشدر .

بوسلالة اوليه برشجرة مباركه دركه بتون عالم اسلام اولنك انمارطيه
سندم اقتطاف ايتدى بوسلالة طاهره ملك ايتدا سندن تاختليفه زمان حضرت تليزيه
قدر هر برلري قرآن شريف و شرع منيفى حمايه داهم اولديلر هر
دورده ام بولنده غزا و جهاده مداوم بولنديلر شعائر دين الهى بي احيا
و ممالك اسلاميه بي اعماره جالشديلر فتوحات كثيره ايله بر جوق بلاد
معموره ده لواة اسلامى نشر ايتديلر هبيج شك و شبهه به محل يو قدر كه
سلالة عثمانيه قرآن كريمك خبر و يرديكى اوزره ارض مقدسه وارث
اولان زمره صاحباده و يته شبهه ايتلر كه خلفاى عثمانيه جمع كلمه و منين
و تأييد جامعه اسلاميه خصوصنده بوات مرحومه محمديه اوزرينه جناب
حقك بر لطف مخصوصيدر مشاراليم اوليه ذوات كامله دركه خلافت
اسلاميه آنجى ايتلر ايجوندر و آنلر ايله باقيدر بو خلفاى عثمانيه اوليه
سلالة عاليه دركه بولنر علمنده بيلهرك بيلميهرك كره ارضه فساد ايقاعيله
امت اسلاميه يينه تفرقه و شقاق براقعه سعى ايتنر خان فاجردن تبرى
ايتك قرأه ايتاني اولان هر فردو لازمدرزيرا دولت عليه عثمانيه علمنده
بولان او خان فاجرك آچدينى باب فساددن قرآن كريم و مكه و مدينه
شرفها اللهمك دشمنانين بزه مساط قياحق ايجون دخوله فرجه ياب
ايتديور اوساعى فساد اولان خان مطرود دشمن دينك بزه قارشو
قوانا عقده اولدينى خدعه به بر آلت سفيله اولوب منافع شخصيه او هامله
امت اسلاميه بي دشمنانه صاقتق استيور زيرا دسيسه كار انكليز دولت
ظالمه سى بوكي باب فساددن هندو دخول ايتدى و حكومات اسلاميه بي
خدعه ايله اسارت و شدائد اليه آلتنه آله ارق اسلاملى حصر و استيلا
بلاسى تحتنده بولندردى هندو قوللاندينى دسايس و حيل قبوسنى
شميدده ايتاني جنسمزدن اولان بر طاقم خجره بخبولين واسطه سيله بزم
اوزرمزه آچق استيور .

عقل باشنده اولان بر قوم ايجون روم ايلي و لاياتى حقنده اجرا اولنان
دسايس و وقوع بولان بلياتدن دها جاني موعظه اوله من .

اي بؤمنلر آرتق اويانكز بو خجره فاسده و فسقه مفسده فرائض
واوا مراليمه بي ترك ايدرك بتون مننياتك اجرا سندن كبر و طو و ميان
مدن خمر و تارك صلاه و صيام اولملرى حسييله اسلاميتدن خطى
اوليان بر طاقم سفيللردر او خجره اغرار استيورلر كه نجات و تمسك دين
مين امتك او امر سيد المرسلين و ارتضا و ارتباط دولت عليه عثمانيه ايله
رفت و نزاعنى محافظه در بردوام اولان عنصر عربده سابق البيان عقوبات
و بلياتدن تبرى ايتيمهرك حفره مصبه كرفتار اولسون حالو كه ديناً
و سياستاً و حكمتاً حكومت عثمانيه مقام خلافت سنيه سته مربوطيت و صدا
قتى اشد نباحث و كمال تيقظه محافظه در بردوام اولان قوم نجيب عرب
اسلامدن نصيبى اوليان اوفسده بخارك ايجاد ايتكلى ترها و اباطيل
ايله ايقاع ايتكلى خيله و خدعه به قابيله مقدين بك نزيه و بك عاليه در جناب
حق تعالى و تقدس حضرت تلى او خلافت عثمانيه بي الى اخر الدوران تأييد

جناب پير دستكبرك مدفون بولندينى موضع عاليه بر تره جميله و بر
تكيه لطيفه بنا بيورمقله بز خالديلر مبراقى تشهيل ايتش اولق
صورتيله شوكرامت خالديه تحققي ايتش اولدى صكره بوانعام ملوكاه
خليفه عصر ، امير المؤمنين سلطان محمد رشاد خان غازينك تره —
شريفه مشارالياه كعبه معظمه اورتوسندن بر كسوه ايله على الاعلى
برشال هديه ملوكاه سنى لطف ايتش اولملريه تجدد ايتدى و ممبرات
شاهانه روم ايلي سياحت همايونندن عودت سنيه شرف منوله نائل
اولديم زمان هر خير و مقصده و هر دولو بر احسانه و ساطت ايدككن
شيخ الاسلام اسبق موسى كاظم اقدى حضرت تليزىك دلالتيله معروضات
عاجزانه اوزره و وقوع بولش ايدى بو احسان ملوكاه ايجون تشكرات
خالصانه و ادعيه مترافه داعيانى حاوى تنظيم ايتيكمن منظومه تاريخيه بي
شيخ اسلام مشاراليه تقديم ايتدم ايدى شومناستله ابيات مذكوره ملك
دفاتر اوزرنده تخلص و بقاسنى اوزر ايدرك بورايه درج ايتكى مناسب
كوردم .

اصلى عربى اولان منظومه تاريخيه ملك ترجمه منظومه سى

تره عمم كوردم كه خالى	بر كسوه ايتسر او ذات على
النجا ايتشدم شهنشاهه	هم رجا ايتدم فتوا بناهه
ايتسدم كسوه قطب جهان	ايتدم تضرع غوث زمانه
ربم تعالى ايلسون باقى	سلطان جيش نصرت نطاقى
بر فرج تاريخ سوبلدى ناظم	اولدى مسبب اول موسى كاظم
حضرت خالد قطب الاماجد	اثر نبينه اولدى مجدد
اول شيخ الاسلام موسى اقدى	فضل و كمالك شيرازه بندى
يعنى خلافت بر جنك ماهى	جمله اسلامك بر شهنشاهى
تره قطبى كسوه لندردى	زينت افزادر لطف بلندى

عربى منظومه ملك تاريخ بيتى شودر

ناديت من فرحى تاريخ الرضا فلاله جدها بموسى كاظم ۱۳۲۹

جناب حق تعالى و تقدس حضرت تليزىك ديلم كه بنى اعظم صلى
عليه وسلم اقدمن حامى دين مين و صاحب تاج الخلافه ، سيف امت
عثمانيه ، شوكت ملت اسلاميه اولان او مبارك سلالة عثمانيه قيامته قدر
زوال بولسون چونكه بولنر حرمين شريفينه خدمت ايتديلر و اولدين
مباركتينده معاهد خيريه و مآثر مبروره تأسيس ايتديلر سلالة طاهره
رسول الله و آل و حيران بيت الله بك بيوك و فاو مودله عنايت و احسان
ايدوب كمال احترامده داهم اولديلر رسول الله عليه السلام اقدمن ك رضاسنى
طلبده بولنانلر ك روحنه و اهل و اولادنه مشاراليه اقدمن حضرت تليزىك
شفاعتى رجا ايتك و سيله اوله ارق بو منقبه كافيدر قده اعين امت اولان
سلالة طاهره حقنده كى شومآثر حسنه ملك ايفاسى خاندان عثمانيك عظم
شانده كفايت ايدر برده دور امويده بوسلالة نبويه حقنده اجرا اولنان
معاملات نالايقيه باقكر خلفاى عثمانيه اوليه ذوات كريمه دركه رسول
اعظم اقدمن حضرت تليزىك فتح قسطنطينيه حقنده كى معجزه رسالتينا
هليلينه مظهر اولان فاتح سلطان محمد خان انلردن اولوب حقنده استفتحن

تقریباً . فقط عاقبتی شره منجر اولدی . کندیسی ضلاله صایدنی
کبی بر جوق عبادالهی اضلال ایتدی . بونکه بر جوق کیمسه لک
سبب هدایتی ، باعث تنعمی اولدی . اولیه ایسه شیطان خیرک معیار
تمیزیدر ، شو حالده وجودنده غایتیت ینه باقیدر .

سؤال

مادام ، که موجوداتده عواقب مقصود بالذات دکلدرد ؛ وقوعی
استلزام ایدن اسباب نهدر ؟ بونک عدم ایقاعی ، یاخود خیره تبدیلی
تمکن دکلی ایدی ؟

جواب

بو سؤاله ایکی وجه ایله جواب وریلیر :

وجه اول : غایات و عواقب علماً و بناءً علیه وقوعاً متلازمدر .
ملزوم (خیر) ضروریدر ، لازم (شر) ده ضروریدر ، فقط قصد
و اراده ملزومه (خیره) تابعدر . برشی موجود اولنجه بالضروره
بر غایه سی بولنور ، غایه بولننجه بالضروره عاقبت موجود اولور :
خیر بر غایه در ، که هیچ برشیته فدا ایدیلهمز . شو حالده احتمال وقوع
شر وجود خیره ناصل مانع اوله بیلیر ؟

وجه ثانی : بو جواب شیطان مثالنده برآز تضمین ایدیلشدی .
بوراده تفصیلاً بیان اولنور : شرک تبدیلی مقدوردر ، لکن مراد
دکلدرد ؛ زیرا خیر و شر اضداددندرد ؛ اشیا ایسه اضدادیله منکشفدر .
خیر شر ایله تمیز ایدر . شر اولماسه خیره اولماز . حال بو ، که
خیر مخلوقانک سبب انتفاعیدر . ضرر منعدم اولورسه نفعده زائل
اولور . ردائل معیار فضائل دکلیدر .

نتیجه : خیر و شر متلازمدر ، ازلاً معلوم و مقدوردر ، برنجیسی
اصلاً ، ذاتاً ؛ ایکنجیسی تبعاً مراددر . والله اعلم

معلم محمد صادق البخاری

الکتابیات

تخمیس ترانه عید [۱]

(۱)

توقف ایتسه نظر چهره ملالده
بو انحطاطی کوروب جسم پر زوالده
اوقوردی مرثیه می روی انضالده
نه در بوعشق دل مردم — اشتعالده ؟
براقیورنی بر لحظه کنیدی حالده !

(۲)

چکوب تمایلی بر صباحت ازلی [۲]
کوزمده سوندی فنانک جمال مبتدلی .

[۱] ترانه عید فرم شوال سنه ۲۳۲ ده یازدهش بر غزلدر ، ایرته سی
کونی تخمیس ایدیلشدر .
[۲] جمال رسول الله .

اللهیسیله مؤید بیورسون هیچ شبهه یوق که علم و حکمتده رسوخ و غیرت
دینیسی اولان هر عالم وفقیه بتون دسایسدن تیقله و اتحاد و جمع کلمیه
الذیاده محتاج اولدینمز بویه بروقدمه بزی و اولاد و احفاد منری خلیفه
اعظمک اطاعتدن منع ایتک و جمعیت اسلامییه تفرقه براقی و دین
اسلامی تشویش و فتنهیه ممروض قیلق ایستیان بوکی فاسق و فاجر
مفسد لک امثالک قتلته فتواویرر مذاهب اسلامییه و اراء دینییه هر نه
قدر اختلاف موجود اولسهده قرآن ایمان ایدن هر بر کیمسه نک جهاد
اسلام ایچون صیوانه رق بتون عالم اسلامک کتله واحد حالده
عثمانی خلافت اسلامیسنک لواسی تحتده برلشمسیله یکدیگرینه آرقه
ویررک قوت و قدرت حاصل ایتسی احتیاجات ضروریه دینییه دندرد .
بزعمومیتله قرآن ایمان ایدن اسلام اولادیزه ، عائله واحد حکمتنده یز ،
ابنای اهل قرآن اولان عائله واحد نک داخلی و خارجی سلامت
عمومییه و بنیان دینک دارود یوارینه طیرمانان ایدی ظالمه نک انقطاعی
مراد اولنور بوده اسلامک مجموعی حامی اسلام و مؤید قرآن و محافظ
شریعت محمدیه علیه السلام اولان خلیفه اقدسز عثمانی بادشاهی حضر
تارینک ارقه سنده تجمع ایتکله حاصل اوله بیلور . فاتح درانغان
مابعدی وار

مصطفی فوزی

خیر و شر

الحمد لله . مسئله [۱]

کاشانده هر حادثه بر مصلحت ، بر خیر ایچوندرد ؛ مسفدت ، شر ایچون
دکلدرد . تعبیر دیگرله هیچ برشی یوقدر ، که خیر و مصلحته خادم اولقی
اوزره خلق ایدیلش اولسونده اوندن مجرداً شر و مسفدت مراد اولنمش
اولسون . مثلاً : شیطانک علت ایجابی خیر و مصلحتدر ، شر و مسفدت
دکلدرد سؤال : حال بو ، که عالمده مصالحدن زیاده مفسد کوریلور ؛
خیا بونک منشای نهدر ؟

جواب

الحمد لله . موجودات ایکی نقطه نظر دن تدقیق اولنورسه خیرکده
شرکده منشأری تعین ایدر . اوایکی نقطه نظر ایسه غایت (یعنی غرض) ،
عاقبتدر . هر مخلوقک بر غایه سی ، برده عاقبتی واردر . غایه — که علت
وجود و ایجابدر ، دائماً ، ازلاً و ابداً خیردر ، خیر محضدر . عاقبت
ایسه بویه دکلدرد : بعضاً خیر ، بعضاً شر اوله بیلیر . بر بوستان
قویوسنده کی غایه مصلحتدر ، اسقوا اثبات اراضیدر . فقط بوندن بعضاً
عواقب مفسده تولد ایده بیلیر . مثلاً : بر قاج بی کنهاتک سبب هلاکی
اوله بیلیر . بو مفسدک قبل الایجاد معلوم صانع اولمه سی مانع صنع اوله ناز
زیرا مفسدت مقصود بالذات دکلدرد . حادثانده غایات ملزوم متبوعدر ،
عواقب اوکا تابعدر .

شیطانده اوله در : علت ایجابی کندیسنک طاعتله ذات بارییه

[۱] بو سؤال کچن سنه عم کلام تحصیل ایدن بر صنفه ایراد ایدیلشدی . جوابی
۱۹ جمادی الاخره سنه ۲۳۲۰ تاریخده یازیلشدر .